

ČIEGUS SÁNIT

Bahá'u'lláh

ČIEGUS SÁNIT

SÁMÁS SHOGHI EFFENDI
ENGELASGILLII JORGALAN TEAVSTTA MIELDE
MAS LEA BAJILČÁLAN “THE HIDDEN WORDS”

© Suomen Bahá'íiden Kansallinen
Henkinen Neuvosto, Helsinki

Suomen bahá'í-julkaisut
www.bahaikirjakauppa.fi

Čielga stiilla ja rikkis giellagovaid dáfus, Čiegos Sánit lea erenoamáš buorre smiehtadanvearsa-čoakkáldat, man veárssat dutket agálaš gaskavuoda Ipmila ja olbmo gaskkas. Čoakkálđaga čohkkii Bahá'í oskku vuodđudeaddji sullii jagi 1858, go son váccašii lágasuojeheapmin agálaš jurdagiid siste Tigris-eanu gáttiin. Čoakkálđat lea várra dán čálli dovdoseamos čálus. Čálli čállosat leat leamašan movttiidusa gáldun ja rávan miljoniidda olbmuide miehtá máilmomi.

Vaikko badjel jahkečuohti lea vássán das go dát uhca girjjáš lea čállojuvvon, de Oarjemáilmmiss dat dovdojuvvo liikká velá viehka uhccán. Dat lea dál fidnemis vuosttas gearddi stuorit lohkijovkui dán sierra prentehusas, mii lea ipmillaš movttiidusa gáldun ja sielu bajideaddjin.

Čiegos Sánit gullá Bahá'u'lláha almmustusa oaiivečállosiidda. Gielain, mii seammás lea sihke gohčeu, ráhkis ja liekkus, govviduvvo buot oskkuid guovddáš ášši, mii lea almmustuvvan dološ profetaide, namalassii Ipmila ráhkisuohota olbmuide, sivdnideami dárkuhus, olbmo vuoinjalaš luondu ja min eallima dárkuhus. Vaikko Bahá'u'lláha peanna oðasmahtii dán vuoinjalaš vuodđočoakkaldaga Tigris-eanu gáttis badjel jahkečuohti dás ovdal, de lea

girjjis goittot almmálaš sátta, mii orru deháleabbo ja eanet buresboahtán go goassige ovdal máilmái, mii lea manahan dássedeattus. Ipmillaš sátnin lea Čieger Sánit beaivválaš gáldu oppa máilmái olbmuid vuoiŋŋalaš riggudeapmái ja movttidussii fuolakeahttá čearddalašvuodas, nális dahje ovddit oskoduogážis.

ČIEGUS SÁNIT

OASSI I

Arabiagielas

SON LEA BUOT HEARVÁSVUOÐA HEARVÁSVUOHTA!

Dát lea dat mii lea boahtán hearvásvuodā riikkas, man lea cealkán fámu ja vuoimmi njuovčča, ja mii lea almmustuvvan dološ profehtaide. Mii leat válđán siskkimučča das ja leat ovdandivvon dan oanehaččat vuoigamielalaččaide, vai sii bisošedje oskkáldasat Ipmila Lihtus, deavddášedje ieažaset eallima su luohttámúšain ja vuoiŋŋa riikkas oaččošedje Ipmila buorrevuodā attálđagaid.

O VUOINJNA BÁRDNI!

Mu vuosttas ráva lea dát Oamas buhtes, buori ja
šerres váimmu vai oamastivččet dološ iešbirgejumi,
mii lea jávkameahttun ja agálaš.

1

O VUOINJNA BÁRDNI!

Buot eanemus ráhkistan mun Vuoiggalašvuoda; ale
jorggit das eret jos háliidat don mu, alege guode dan
vai mun sáhtán luohttit dutnje. Dainna don oainnát
iežat čalmmiiguin itge earáid čalmmiiguin, ja oaččut
viissisvuoda iežat dieđuin itge lagamuččat dieđuid
bokte. Guorahala váimmustat makkár don galggat
leat. Duodaid vuoiggalašvuhta lea mu skeaňka
dutnje ja mearka mu árbmugasvuodas. Bija dan
dasto čalmmiidat ovđii.

2

O OLBMO MÁNNÁ!

Čihkkojuvvon mu dološ áigge ráje sivdnádussii ja
siskkimučča dološ agálašvuhtii, mun dovden ráhk-
isvuohtan dutnje ja danin mun sivdnidin du ja lean
čuollan du sisa iežan gova ja almmustahttán dutnje
čábbodahkan.

3

O OLBMO MÁNNÁ!

Mun ráhkistin du sivdnideami, danin mun du sivdnidin. Danin ráhkis mu vai sáhtášin mánnašit du nama ja deavdit du sielu eallima vuoinjain.

4

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ráhkis mu vai mun ráhkistivčen du. Jos don it ráhkis mu, de ráhkisuohutan ii sáhte moge ollet du. Dieđe dán, o bálvaleaddji.

5

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu ráhkisuohta lea du paradiisa; ovttastuvvan muinna lea du almmálaš ruoktu. Lávke dohko eahpitkeahttá. Dát lea dat mii lea oaivvilduvvon dutnje min almmálaš riikkas ja min rámiiduvvon váldegottis.

6

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don ráhkistar mu, vajáldahte iežat; ja jos don ozat mu miellabuori, de ale geahča iežat buori vai jámášit mus ja mun agálaččat ealášin dus.

7

O VUOINJNA BÁRDNI!

Ii leat ráfi dutnje almmá ahte don biehttalat iežat ja jorggihat mu beallái; dasgo don galggat illudit mu namas itge iežat namas; don galggat bidjat luohttámušat munnje itge alccesat, dasgo aivvefal mun háliidan ráhkistuvvot badjelii buot eara mii gávdnoš.

8

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu ráhkisvuhta lea mu nana ladni; dat guhte boahtá dohko lea dorvvus ja suodjaluvvon, ja dat guhte jorggiha das eret galgá vissásit láhpot ja dušsat.

9

O SÁNIID BÁRDNI!

Don leat mu ladni; lávke dohko vai sáhtát leat dorvvus. Mu ráhkisvuhta lea dus; dieđe dan vai gávnnat mu iežat lahka.

10

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Don leat mu lámpá ja mu čuovga lea du siste. Oza alccesat das suotnjarastima alege oza eará go mu. Dasgo mun lean sivdnidan du rikkisin ja lean vall-jogasat oidán du.

11

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Návcca giedaiguin mun dahken du ja fámu suorpmaiguin mun sivdnidin du; ja mun lean bidjan mu čuovga du siskimužžii. Leage duhtavaš dasa alege oza eará, dasgo mu bargu lea dievaslaš ja mu mearrádus geatnegahattá. Ale jearat alege eahpit dan. ¹²

O VUOINJA BÁRDNI!

Mun sivdnidin du rikkisin, manin doalvvut don iežat vulos geafivuhtii? Allasogagin mun du dahken, manin vuolidat don iežat? Diedu siskkimuččas adden mun dutnje eallima, manin ozat don čuvgehusa earáin go mus? Ráhkisuodá láirrás mun hábmejin du, manin anát fuola earáin? Jorgal čalmmiidat iežat beallái vai gávnnašit mu alddát – veagalažžan, fámolažžan ja iešalddesbissovažžan. ¹³

O OLBMO MÁNNÁ!

Don leat mu opmodat iige mu opmodat dušša; manin balat don duššamis? Don leat mu čuovga iige mu čuovga játta goassige; manin balat don jáddamis? Don leat mu hearvásvohta iige mu hearvásvohta devkkot; don leat mu bivttas iige mu bivttas goassige skivllat. Eale danin ráhkisuodastat munnje vai mu gávnnašit hearvásvođa váldegottis. ¹⁴

O SÁNIID BÁRDNI!

Jorgal muođuidat mu beallái ja biehttai buot earet mu; dasgo mu hearrávuhta bistá iige mu válde-goddi dušša. Jos don ozat gean nu eará go mu, de vaikko ozašit málmmiávvosa ravddaid, de du ohcan lea duššás.

15

O ČUOVGGA BÁRDNI!

Vajálduhte buot earet mu ja ovttastuva mu vuoinjain. Dát lea mu mearrádusa siskkimuš, danin jorggit dasa.

16

O OLBMO MÁNNÁ!

Leage duhtavaš munne alege oza eará veahke-headdji, dasgo dušše fal mun sáhtán goassige leat doarvái dutnje.

17

O VUOINJNA BÁRDNI!

Ale bivdde mus maidige maid mii eat sáva dutnje, ja leage duhtavaš dasa maid mii leat mearridan dutnje, dasgo dát lea dat mii lea ávkin dutnje, jos don fal duđat dasa.

18

O IMAŠLAŠ OAINNÁHUSA BÁRDNI!

Mun lean vuoinjan dutnje iežan Vuoinjña vai don ráhkistivččet mu. Manin leat don hilgon mu ja addán ráhkisuodat geasa nu earái go munnje? 19

O VUOINJNA BÁRDNI!

Olu mun dus gáibidan, dan ii sáhte vajálduhttit. Mus lea dutnje valljogasat árbmu, dan ii sáhte čiehkat. Mu ráhkisuohtha lea du sisa ruovttus ráhkadan, dan ii sáhte čiegadit. Mu čuovga suotnjarastá dutnje, dan ii sáhte sevnnjodahttit. 20

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuovgi hearvásvoða murrii lean mun hengen dutnje válljejuvvon šattuid; manin leat jorggihan eret ja leat duhtan dasa mii ii leat nu buorre? Máhca danin dasa mii lea buoret dutnje allagasa váldegottis. 21

O VUOINJNA BÁRDNI!

Allasogagin lean mun du sivdnidan, goittotge don leat vuolidan iežat. Badján dasa man várás don ledjet sivdniduvvon. 22

O ALIMUSA BÁRDNI!

Agálašvuhtii čuorvvun mun du, goittotge don ozat
dan mii lea nohkavaš. Manin leat hilgon min dáhtu
ja čuovvulan iežat?

23

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale rasttit rájiidat alege gábit dan mii ii heive dut-
nje. Luoitát Ipmila, válddi ja fámu Hearrá, muoduid
ovdii.

24

O VUOINJNA BÁRDNI!

Ale čevllohala gefin, dasgo mun jođihan su geain-
nustis ja oainnán du bahás dili ja divttán agálaš
gáđohusa birastit du.

25

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mo sáhtát don vajálduhttit vigiidat ja guoddit fuola
earáid vigiin? Juohkehačča, guhte ná dahká, mun
garuhan.

26

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale hála earáid suttuin nu guhká go ieš leat suttolaš.
Jos don rihkut dán báhkkoma, garuhuvvon leat don,
ja mun lean das duoðašteaddjin.

27

O VUOINJNA BÁRDNI!

Dieðe vissásit Dat guhte gohču olbmuid vuoig-galašvuhtii, muhto ieš dahká vearrivuoda, ii leat mus vuolgán, vaikko son guoddá mu nama.

28

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale loga mange sillui dan maid it háliit lohkkojuvvot alcet, alege sártno eará láhkai go ieš ealát. Dát lea mu mearrádus dutnje, eale dan mielde.

29

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale biehttal mu bálvaleaddji vaikko maid son dus jearašii, dasgo su muoðut leat mu muoðut; čuoččo danin vuollegažžan mu ovddas.

30

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Guorahala iežat juohke beaivvi ovdalgo don gohčohalat duomu ovdii, dasgo vuordemeahttun jápmín boahtá du ala ja don gárttat dahkat loahpalaš rehkega daguidat ovddas.

31

O ALIMUSA BÁRDNI!

Mun lean dahkan dutnje jápmimis ilu áirasa bukti. Manin leat don morrašis? Mun bidjen čuovgga lebbet suotnjariiddis du ala. Manin čiehkádalat don daid ovddas?

32

O VUOINNJA BÁRDNI!

Ilolaš čuovgga ságain mun dearvahan du illut! Bassivuođa ovdašilljui bovdan mun du; oro doppe vai sáhtát eallit ráfis agálaččat.

33

O VUOINNJA BÁRDNI!

Bassivuođa vuoignja buktá dutnje ilolaš ovttastuvvama sága; manin leat don morrašis? Fámu vuoignja nanosmahttá du su ásshis; manin don čiehkádalat? Su muođuid čuovga oahpista du; mo sáhtát don čádjidit?

34

O OLBMO MÁNNÁ!

Moraš dušše dalle go leat guhkkin mis. Illut dušše
dalle go leat lahkoneamen min ja máhccamin min
lusa.

35

O OLBMO MÁNNÁ!

Illut váimmut lihku dihtii vai leat dohkálaš deaiv-
vadit muinna ja sáhtát suotnjarastit ovddosguvlui
mu čábbodaga.

36

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale nuola mu čáppa biktasa alege dušsat dan oasi
mii dus lea mu imašlaš gáldus, amat šaddat agi-
beaivve eallit goikkus.

37

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Čuovo mu lágaid ráhkistettiin mu ja biehttai
alddát iežat háluid, jos don háliidat mu buorre-
mielalašvuoda.

38

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale hilggo mu mearrádusaid jos don ráhkistat mu čábbodaga, alege vajálduhte mu rávvagiid jos don háliidat gávdnat mu miellabuori.

39

O OLBMO MÁNNÁ!

Vaikko don girddihivčet gomuvuoda geažihis-vuoda čađa ja manašit badjel almmi viiddisvuoda, de liikkáge don it gávnna ráfi eará go vuollánemiin min dáhttui ja vuollegašvuodas min Muođuid ovddas.

40

O OLBMO MÁNNÁ!

Rámit mu ášši vai mun sáhtán almmustahttit dutnje iežan sturrodaga čiegušvuodaid ja čuovgat dutnje agálašvuoda čuovggain.

41

O OLBMO MÁNNÁ!

Vuolit iežat mu ovddas vai mun sáhtán boahtit árpmus du lusa. Bajit iežat duođaštit mu ášši vuoittu vai don vuoittášit juo dán eallimis.

42

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Sártno mus mu eatnama alde vai mun sáhtán almmistan muitit du, ja ná munno čalmmit ilos-muvašedje.

43

O VÁLDESTUOLU BÁRDNI!

Du gullu lea mu gullu, gula dainna. Du oaidnu lea mu oaidnu, geahča dainna vai siskkimuš sielustat sáhtát duoðaštít mu alla bassivuoða, ja mun iežan siskkimučcas sáhtán duoðaštít du alla árvvu.

44

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Oza martyra jápmima mu bálgá alde, duða mu miellabuorrái ja leage giitevaš maid mun mearridan vai sáhtát vuoinjastit muinna gonagasvuodá almmi vuolde hearvásvoða tabernáhkkela duohken.

45

O OLBMO MÁNNÁ!

Smiehta ja jurddaš. Háliidatgo jápmít iežat seŋii vai háliidatgo golggahit varat gavjii martyrān mu bálgá alde, ja ná čájehit mu mearrásusa ja boahtit mu čuovgga almmuheaddjin alimus paradiissas? Vállje riekta, o bálvaleaddji!

46

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu čábbodaga bokte! Iežat vuovtaid báidnin varainat lea stuorit ášsi mu čalmmiin go málmmiávvosa sivdnideapmi ja guktuid málmmiid čuovga. Raža danin ahte olahivčet dasa, o bálvaleddji!

47

O OLBMO MÁNNÁ!

Juohke ášsis lea su iežas dovdomearka. Ráhkisuuođa dovdomearka lea sielu nanusvuohta mu marádusain ja gierdevašvuohta mu geahččalusain.

48

O OLBMO MÁNNÁ!

Duođalaš ráhkisteaddji áibbaša geahččalusaid dego stuibmideaddji ándagassioažžuma ja suttolaš váibmoláđisvuodja.

49

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don it deaividivčii vuostegiedägeavvamiiguin mu bálgá alde, de mo sáhtášit don vádjolit seamma luottaid go dat guđet leat duhtavaččat mu miellabuorrá? Jos geahččalusat eai deatte du áibbašemistat oaidnit mu, de mo áiggut don gávdnat čuovgga ráhkisuodastat mu čáppisuuhpii?

50

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu lihkuhisvuhta lea mu sállemuš; olgguldasat dat
lea dolla ja mágssaheapmi, muhto siskkáldasat dat
lea čuovga ja váibmoládisvuhta. Doama dohko vai
don šattat agálaš čuovga ja jápmemeahttun vuognja.
Dát lea mu mearrádus dutnje, danin čuovo dan.

51

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos du oassin boahtá buorredilli, ale ávvut, jos du
oassin boahtá bilku ja badjelgeahčan, ale moraš,
dasgo goabbáge bistá iežas áiggi iige boade šat.

52

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos gárttat geafivuhpii, de ale leat morrašis, dasgo
áiggi mielde riggodaga Hearrá boahtá du lusa. Ale
bala badjelgeahčamis, dasgo boahtá beaivi goas
don galggat leat gutni oasálaš.

53

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos du váibmu áibbaša agálaš, duššameahttun válde-
gotti ja álgoáiggiid ráje, bissovaš eallima, de hilggo
dasto dán nohkavaš ja vássevaš hearrávuoda.

54

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale huvvit dán málmmis, dasgo dolain mii
geahččalat golli árvvu, ja golliin mii geahččalat
bálvaleaddjiideamet.

55

O OLBMO MÁNNÁ!

Don doaivvut golli ja mun háliidan ahte vajál-
duhtášit dan. Don gáttát iežat rikkisin go oamastat
golli, ja mun oainnán du riggodaga das go it oamas
dan. Mu eallima bokte! Dát lea mu diehtu ja duot
nubbi eallá du miellagovvádusas; mo sáhttá mu
oaidnu heivet du oainnuin?

56

O OLBMO MÁNNÁ!

Juoge mu riggodaga mu gefide vai sáhtát almmis
goaivut goldnameahttun čuovgatvuodža vuorkkáin
ja duššameahttun gutni ártnaid. Muhto mu eallima
bokte! Addit iežat sielu oaffarin lea dađege stuorit
ášši, jos don beare oainnášit mu čalmmiiguin.

57

O OLBMO MÁNNÁ!

Eallima tempel lea mu váldestuollu; buhtis dan visot
vai mun sáhtán váldit das alccesan orrunsaŋi ja
ássat das.

58

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Du váibmu lea mu ruoktu, basut dan mu boahtima
várás. Du vuoigŋa lea mu almmustuvvama báiki,
buhtis dan mu almmustusa várás.

59

O OLBMO MÁNNÁ!

Bija gieðaidat mu ohcii vai mun sáhtán loktanit du
bajábeallai čuovgatvuodas ja šearratvuodas.

60

O OLBMO MÁNNÁ!

Lávke bajás mu albmái vai sáhtát oažžut ovttastuv-
vama ilu, ja sáhtát jávkameahttun gutni cearkkis
juhkat nohkameahttun viinni.

61

O OLBMO MÁNNÁ!

Mánga beaivvi leat vássán du meattá dan botta go
don ledjet gitta iežat miellagovvádusas ja duššalaš
jurdagiin. Man guhká áiggot don veallát seanggastat?
Morit ja bajit oaivvát, dasgo Beaivi lea badjánan
almmi allodahkii; soaitá báitit dutnjege čábbodaga
čuovggain.

62

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuvogva lea báitán dutnje bassi Vári almmiravdda duohken ja čuvgehusa vuoignja lea vuoignjan du váimmu Sinais. Danin luvve iežat joavdelas jurdagiid beaitagis ja lávke mu ovdašilljui vai leat dohkálaš agálaš eallimii ja leat árvvolaš oaidnit mu. Ná jápmin ii sáhte gávdnat du, iige maiddái vuoinmehisvuohta ja átestus.

63

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu agálašvuohta lea mu dahku; mun lean sivdnidan dan dutnje. Daga das iežat tempela biktasa. Mu ollisvuohta lea mu duodji, ja mun lea gárvvistan dan dutnje; gárvot dasa vai sáhtát leat agálašvuhtii almoustussan mus, guhte in goassige jávkka.

64

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu gonagasvuohta lea mu skeančka dutnje, ja mu stuorisvuohta mearka mu váibmoláđisvuodas du guovdu. Ii giige ádde dan mii heive munnje, iige giige sáhte sárdnut das. Duođaid mun lean vurken dan iežan čiegu vuorkkáide ja iežan mearrádusa árdnagámmáriidda mearkan iežan árbmugasvuodas bálvaleaddjiidan guovdu ja iežan váibmoláđisvuodas olbmuidan guovdu.

65

O IPMILLAŠ JA OAIDNEMEAHTTUN
SIVDNÁDUSA MÁNÁT!

Dii hehttejuvvobehetet ráhkisteames mu ja sielut
headuštvuvvojit, go dat máninnašit mu. Dasgo miella
ii sáhte áddet mu iige váibmu čáhkadit mu.

66

O ČÁBBODAGA BÁRDNI!

Mu vuoinjja ja mu oiddu bokte! Mu váibmoláđis-
vuoda ja mu čábbodaga bokte! Buot maid mun lean
almmustahttán dutnje fámu njuokčama bokte ja
čállán dutnje mávtta peannain, lea bures heiven
du návccaide ja du áddejupmái; iige mu dillái ja mu
jiena šuknji.

67

O OLBMO MÁNÁT!

Ehpelgo dii dieđe manin mii sivdnideimmet din
buohkaid seamma muolddas? Danin ahte giige ii
sáhte bajidit iežas lagamuččas bajábeallái. Guora-
hallet álelassii váimmuineattet mo dii sivdniduv-
vuidet. Dasgo mii leat sivdnidan din buohkaid ovttá
ja seamma ávdnasis, danin dii galgabehtet leat dego
okta siellu, vázzit seamma julggiiguin, borrat seamma
njálmmiin ja ássat seamma eatnamis vai din
čiekjaleamos siskkožis, din daguid ja doaimmaid

bokte, oktavuoða mearkkat ja duoðalaš luovvanapmi dálážis bohtet oidnosii. Dákkárat leat mu rávvagat didjiide. O čuovgga almmijoavku! Čuovvot dáid rávvagiid vai sáhttibehtet oažžut oasi bassivuoða šattuin imašlaš gutni muoras.

68

O DIN VUOINJÀ BÁRTNIT!

Dii lehpet mu árdnagámmir, dasgo didjiide lean mun rádján iežan čieguvuoða bearraliid ja iežan dieđuid hearvagedđgiid. Fáktejehket daid vierráisiin mu bálvaleaddjiid gaskavuoðas ja ipmilmeahttumiin mu olbmuid gaskavuoðas.

69

O SU BÁRDNI GUHTE ČUOČČUI OLLISVUOÐAINIS VÁLDEGOTTISTIS!

Don galggat diehtit ahte mun lean rišahan du ala buot bassivuoða njálgga hájaid, lean ollásit alm-mustahttán dutnje sátnán, lean ollašuhttán du bokte buorrevuhtan ja lean hálíidan dutnje dan maid mun doaivvun alccesan. Danin duða mu dáhttui ja leage giitevaš munnge.

70

O OLBMO MÁNNÁ!

Čále buot maid mii leat almmustahttán dutnje čuovgga bleahkain iežat vuoiŋja dávvalii. Jos dát ii leačča du válddis, de daga dasto iežat bleahka váimmut siskkimuččas. Jos dán it sáhte dahkat, de čále dasto dainna varrarukses bleahkain mii lea golggahuvvon mu bálgá ala. Ahte dan čuovga bistá agálaččat, lea munnje duodaid ráhkkáseabbo go buot eará.

71

ČIEGUS SÁNIT

OASSI II

Persiagielas

Sáni Hearrá, Fámolačča Nammii.

O DII OLBMOT GEAIN LEA JIERBMI DIEHTIT JA
BEALJIT GULLAT!

Eahcálačča vuosttas mearrádus lea dát O ovddolaš čuohtegielaš! Ale ása eará sajis go vuoinjña ruvsgárddis. O Salomona ráhkisuoduža áirras! Ale oza suoji earás go ráhkkáseamos Sabas. O jápmemeahttun feniksloddi! Ale váldde ássansadjin eará go oskkáldasvuoduža vári. Doppe lea du ruoktu, jos don loktanat iežat sielu soajáid alde geažihisvuoduža váldegoddái ja geahččalat gávdnat dan maid ozat.

1

O VUOINJŇA BÁRDNI!

Loddi ohcá beasis; čuohtegielaš ruvssu čábbodaga; go fas dat lottit, olbmuid váimmut, duhtet duššalašvuhtii ja leat láhppon guhkás agálaš beasisteaset, ja ávvirmeahttunvuoduža jeakki guvlui jorggihan čalmiiguin leat báhcán váili ipmillaš luhtteorruma hearvásvuodas. Vuoi man ártet ja šállošahti; dušše cearkebihtá dihtii sii leat jorggihan Buot Alimusa bárusteaddji mearain ja bisohallet guhkkin buot šearradeamos almmiravddas.

2

O USTIT!

Du váimmu gilvvagárddis šaddat dušše ráhkisuoduða ruvssu; ale luoitte ráhkisuoduða ja áibbašeami čuohtegielaža giedðainat eret. Ane alla árvvus vuoiggalaččaid searvevuoda ja garvve ipmilmeaht-tumiid searvvi.

3

O VUOIGGALAŠVUODA BÁRDNI!

Gosa eará sadjái go iežas ráhkkása eatnamii sáhttá mannat dat guhte ráhkista? Ja mii ohcciid gávdna vuoinjastansaji iežas váimmu áibbašeami olggo-bealde? Dasa guhte duoðaid ráhkista, ovttastuvvan lea eallin ja earráneapmi jápmin. Su raddi lea gierdameahttun ja su váibmu ii dovdda ráfi. Lohkameahttun gerddiid son luobašii heakkas vai beasašii iežas ráhkkása ássansadjái.

4

O MUOLDDA BÁRDNI!

Duoðaid mun cealkkán dutnje Buot olbmuin adnojuvvo buot unnimusat ávviris dat guhte ohcá duššálaš riiddu ja geahččala beassat vieljas ovddabeallái. O vieljat! Lehkoset dagut eaige sánit din čikjan.

5

O EATNAMA BÁRDNI!

Dieðe duodðaid ahte váibmu, gos ásset gáðašvuða
bázahusat, ii sáhte goassige ollet mu agálaš hear-
rávuhtii iige dovdat bassivuða njálgga hájaid, mat
bohtet mu bassi váldegottis.

6

O RÁHKISVUÐA BÁRDNI!

Don leat dušše ovtta lávkki duohken allaárvosaš
allodagain ja almmálaš ráhkisuða muoras.
Váldde dán lávkki ja čuovvovaččain don beasat
jápmemeahttun váldegoddái ja lávket agálašvuða
gomuvuða vuollái. Guldal dasto mii lea almmus-
tahttojuvvon gutni peannain.

7

O HEARVÁSVUÐA BÁRDNI!

Leage johtil bassivuða bálgá alde ja lávke almmálaš
searvevuhtii muinna. Buhtis váimmut vuoinjña
geallasiin ja doama dan Alimusa ovdašilljui.

8

O JÁVKAVÁŠ SUOIVVA!

Guođe eahpádusaid legiid duohkásat ja badján vissisvuoda allodagaide. Raba duohtavuoda čalmmi vai šáhtát oaidnit beaittahis Čábbodaga ja šáhtát čurvet Basuhuvvon lehkos Hearrá, buot sivdni-deaddjiin dat alimus! 9

O HÁLO BÁRDNI!

Guldal dán: Ii goassige boađe jámolačča čalbmi áicat agálaččat bisti čábbodaga iige jápma váibmu illudit eará go goldnan rásis. Dasgo seammalágan vuoinňhat dovddadit ja ohcet miellabuori guđet guoimmiset searvvis. 10

O MUOLDDA BÁRDNI!

Govčča čalmmiidat vai sahtát oaidnit mu čábbo-daga; dahpa beljiidat vai sahtát guldalit mu jiena njálgga šuona; gurre iežat buot oahpas vai sahtát dovdagoahtit mu dieđu; ja luvve iežat eatnanlaš riggodagain vai sahtát oažžut bissovaš oasi mu agálaš riggodaga ábis. Govčča čalmmiidat buot earái, earet mu čáppisvuhtii; dahpa beljiidat buot earái, earet mu sátnái; gurre iežat buot oahpas, earet mu dieđus, vai čielga geahčastagain, buhtes váim-muin ja áicilis beljiiguin sahtát lávket mu bassivuoda ovdašilljui. 11

O GUVTTELÁGAN OAINNU OLMMOŠ!

Bija čalmmi gitta ja geahča nuppiin čalmmiin. Govčča nuppi čalmmi málbmái ja buot dasa mii das lea geahča nuppiin čalmmiin Eahcálačča bassi čábbodaga.

12

O MU MÁNÁT!

Mun balan ahte dii, go ehpét šat beasa gullat almmálaš duvvá lávluma šuoňa, vuodjubehtet ruovttoluotta dievaslaš gáđohusa suoivanii ja dii jorrabehtet ruovttoluotta čáhcín ja láirán almmá vásitkeahttá ruvssu čábbodaga.

13

O USTIBAT!

Allet lonut bistevaš čábbodaga jámolaš čáppisvuhtii alletge gidde váimmuideattet dán nohkavaš máilmimi duššálašvuhtii.

14

O VUOINJNA BÁRDNI!

Dat beaivi boahtá goas bassivuođa čuohtegieläš ii šat almmut čieguš áššiid ja goas dis buohkain rivvejuvvojit almmálaš lávlaga šuokŋa ja allagasa jietna.

15

O ÁVVIRMEAHTTUNVUOÐA SISKKIMUŠ
SIVDNÁDUS!

Lohkameahttun ovddolaš njuokčamat gulloit
seamma dajahusas, ja lohkameahttun čiegušvuodat
almmustuvvet ovtta áidna melodijjas. Muhto vuoi
go ii leat oktage beallji mii gullá, iige oktage váibmu
mii ádde.

16

O SKIHPÁRAT!

Báikkihis riikka boarttat leat rahpasat ja ráhkis-
tuvvomiid ássansadji lea činjahuvvon ráhkisteaddjiiid
varain. Muhto buohkat, earet muhtimiid, báhcet
dán almmálaš gávpoga olggobeallái ja vel dainge
dušše hárvásis leat buhtes váibmu ja basuhuvvon
vuoigna.

17

O DII GUDET ÁSSABEHTET ALIMUS
PARADISSAS!

Cealkke vissisvuoda mánáide ahte bassivuoda
váldegoddái, almmálaš paradiissa lahka, lea ihtán
odða gilvvagárdi man birra vázzet almmálaš vál-
degotti ja aliduvvon paradiissa jápmemeahttun ássit.
Dahkket danin buot vai beassabehtet dohko ja
sáhttibehtet gávdnat ráhkisuoda čieguš áššiid dan
vilgesvuohkuiguin ja oahppat ipmillaš suollemas-

vuoda ja dievaslaš viissisvuoda čiegos áššiid dan agalaš šattuin. Ilolaččat leat daid čalmmit guđet lávkejít dohko ja ásset doppe!

18

O MU USTIBAT!

Lehpelgo dii vajálduhttán duon duodalaš ja čuvges iđida, go dii buohkat leiddet čoahkkanan duoidda basuhuvvon ja buressivdniduvvon guovlluide mu searvái hearváseamos paradiisii eallima muora suoivanii? Stuorra baluin dii guldaleiddet, go mun celken dán golbma buot basimus ášši O ustibat! Allet bija iežadet dáhtu mu dáhtu ovddabeallái, allet goassige hipmoš dan maid mun in leat oaivvildan didjiide alletge lahkon mu jápma váimmuin, man leat duolvvidan máilmmálaš hálot ja himut. Jos dii beare háliidivččiidet buhtistit sieluideattet, de dii muitášeiddet dán bottus duon báikki ja daid birrasiid, ja mu almmuhusa duohtavuohta čielggäšii buohkaide didjiide.

19

*Buot basimus gurgadasaid gávccát gurgadasas,
Paradiissa viđát Dávvalis, son cealká:*

O DII GUDET VEALLÁBEHTET DEGO JÁBMIT
ÁVVIRMEAHTTUNVUODA SEANGGAS!

Áiggit leat vássán ja din divrras eallimat leat fargga nohkan, ja goittotge ii áidnage buhtisvuoda vuoinjñas dis leat ollen min bassivuoda ovdašilljui. Vaikko dii lehpet vuojuhuvvon vearreoskku merrii, de baksamiiddadetguin dii dovddastehpet ovta duođalaš oskku Ipmilii. Dan guhte mu mielas lea issoras, dii lehpet ráhkistan, ja mu vašálaččas dii lehpet gávdnan ustiba. Goittotge dii vázzibehtet mu eatnama alde iešduhtavažžan ja alcceseattet liikojeaddjin, jurddaškeahyttá ahte mu eana lea dolkan dis ja juohke ášsi das báhtara dis. Jos dii beare rabašeiddet čalmmiideattet, de duođaid dii anášeiddet lohkameahttun morrašiid buorebun go dán ilu ja ieš jápmima buorebun go dán eallima.

20

O MUOLDDA VÁDJOLEADDJI HÁPMI!

Mun háliidan searvevuoda duinna, muhto don it háliividčče addit makkárge luohttámuša munnje. Du ceaggás miela miehkki lea njeaidán du oskku muora.

Mun lean álelassii du lahka, muhto don leat álo guhkkin mus. Jávkameahttun gutni lean mun válljen dutnje, liikkáge don leat válljen alccesat rájihis heahpada. Jorgal áiggi bále, alege manat iežat vejolašvuoda.

21

O HÁLO BÁRDNI!

Oahppan ja viissis olbmot leat jagiid guhkkodahkii duššás viggan juksat Buotheavásepmosa luhtte orruma; sii leat golahan eallimiiddiset su ohcamii ja liikkáge sii eai leat oaidnán su muođuid čábbodaga. Dan sadjái don bessel almmá makkárge váttis-vuođaid dohko gosa háliidit ja ozakeahttá leat don gávdnan dan maid ohcet. Muhto goittotge ain ledjet don gokčojuvvon iežat sisa, nu ahte du čalmmit eai oaidnán Eahcálačča čábbodaga eaige du giedat guoskan su biktasa sávdnjái. Dii, geain leat čalmmit, geahčet ja imaštallet.

22

O RÁHKISVUODA GÁVPOGA ÁSSIT!

Máilmálaš riđdos biekkat leat fallehan agálaš čuovgga ala ja almmálaš Bártni čábbodat lea jávkan duolvva seavdnjatvuhtii. Miellaválldi olbmot givssidit ráhkisuoda gonagasaid oaivámučča ja

bassivuoda duvvá lea báhcán idjalotti gaccaid gaskii. Almmálaš almmijoavkut ja dat guđet áasset gutni ássansajis, bihkot ja fuikot dan botta go dii veallábehtet ávvirmeahttunvuoda váldegottis ja lohkabehtet iežadet duođalaš ustibin. Man duššá-laččat leat din jurdagat!

23

O DAT GUĐET LEAT DOAVKKIT VAIKKO
ADNOJUVVOJIT VISSISIN!

Manin dii guoddibehtet báimmaniid biktasiid, vaikko siskkimuččas dii lehpet nealge gumppet, mat vigget fallehit mu čorraga? Dii lehpet dego násti mii badjána ovdal iđitguksa ja vaikko orru čuovgat ja šearrat, oahpista Mu gávpogii mátkkošteaddjiid gáđohusa bálgáid ala.

24

O DII GUĐET ORRUBEHTET ČÁBBÁT MUHTO
LEHPET LIKKÁ SISKKIMUČČAS BILLAŠUVVAN!

Dii lehpet dego čielga muhto bahča čáhci; čalbmái orru dat buhtis dego kristálla, muhto almmálaš Smáhkejeaddji ii dohkket das goaikkanasage. Duođaid beaivvi suonjar gávdná seamma bureš muoldda go speadjalage, muhto daid speadjalastin lea eáralágan dego leaba earálágananat násti ja eana Duođaid, issoras stuoris lea daid erohus!

25

O MU USTIT SÁNIS!

Jurdil oanehis botta. Leatgo goassige gullan ahte
ustit ja vašálaš sáhttiba ássat seamma váimmus?
Vuojet danin eret vierrása vai Ustit sáhttá máhccat
rukrosis.

26

O MUOLDDA BÁRDNI!

Buot mii lea almmis ja eatnama alde, lean mun
mearridan dutnje, earet olbmo váimmu, mas mun
lean dahkan iežan čábbodaga ja hearvásvoða
ássansaji; goittotge don addet mu ruovttu ja ássan-
saji geasa nu earái go munne; ja go mu bassivuða
almmustuvvan ozai iežas ássansaji, de doppe
gávnnaí son vierrása ja ruovttuheapmin doamai son
Eahcálačča tempelii. Goittotge mun lean várjalan
du suollemasvuða inge leat háliidan du heahpada.

27

O HÁLO SISKKIMUŠ!

Mángga iditgukso áiggi lean mun jorgalan Báikki-
his váldegottis du ássansadjái ja gávdnan du iežat
vuogas seanggas, mielas eará áššít go mun. Dalle
dego vuoinjña šleadžgiheapmi máhccen mun alm-
málaš hearvásvoða váldegoddái inge hállan das
allagasas, iežan ássansajiin, bassivuða almmi-
joavkuide.

28

O VÁLLJUGASVUOÐA BÁRDNI!

Geažihis duššálašvuodas iežan dáhtu láirrás ráhkadin mun du, ja mun lean mearridan du bajásgeassima várás juohke atoma mii gávdno, ja buot sivdniduvvon áššiid siskkimučča. Ovdalgo don bohtet eatnát goatus, mun mearridin dutnje guokte gáldu čuovgi milkkiin, čalmmiid mat gehččet du ja váimmuid mat ráhkistit du. Iežan árbmugasvuodas bajásgessen mun du iežan váibmoládisvuoda suojis ja suodjalin du árpuinan ja oidduinan. Ja mu ulbmil buot dás lei ahte don ollešit mu agálaš váldegoddái ja boadžáshit árvvolažžan váldit vuostá mu oaidnemeahttun attáldagaid. Ja goittotge bodíi dus ávvirmeahttun; ollesolmmožin don hilgot buot mu attáldagaid ja dorvvastit iežat duššálaš jurda-giidda, nu ahte don vajálduhttet buot ja jorggihit Ustiba uvssa duohken ja váldet ássansadjin mu vašálačča ovdašiljuid.

29

O DÁN MÁILMMI ŠLÁVA!

Mángga iđitgukso áiggi lea mu árbmugasvuoda liehmuš biegga jieladan du badjel ja gávdnan du ávvirmeahttunvuoda seanggas lossa nahkáris. Morražis dasto du dili geažil dat jorggihii dohko gos lei boahztán.

30

O EATNAMA BÁRDNI!

Jos don háliidat mu, de ale oza eará go mu; ja jos don geahčat mu čáppisuhtii, de govčča čalmmiidat málbmái ja buot dasa mii das lea, dasgo mu dáhtru ja eara go mu dáhtru sáhttiba seamma vehá go dolla ja čáhci ássat seamma váimmus.

31

O USTITLAŠ VIERIS !

Du váimmu gintala lea cahkkehan mu fámu giehta, ale jáddat dan iešvuoda ja himu biekkaiguin. Buot mu gillámušaid buorideaddji lea muittuhus mus, ale vajálduhte dan. Daga mu ráhkisvuodas alccesat dávvira ja divšo dan seamma stuorra fuolain go divšsut iežat oainnu ja eallima.

32

O MU VIELLJA!

Guldal mu hearvás sániid mu honnegiin njuoskaduvvon njuokčamis ja juga ovddolaš bassivuoda golgi čázi mu sohkariin láktaduvvon baksamiin. Gilvve mu ipmillaš viissisvuoda siepmanniid iežat váimmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuoda čáziin vai mu dieđu ja viissisvuoda hyasinttat idášedje dearvvasin ja ruonán du váimmu basuhuvvon gávpogis.

33

O MU PARADISSA ÁSSIT!

Iežan árbmugasvuoda giedaiguin lean mun gilván paradiissa bassi gilvvagárdái din ráhkisvuoda ja ustitvuoda nuorra muora ja njuoskadan dan liekkus árpu mu valljugas arvviin; dál go lea boahktán áigi goas dat galggašii addit šattu, geahčal várjalit dan juohkeláhkai amas háló ja himu dolla bilidit dan.

34

O MU USTIBAT!

Jáddadehket čádjádusa lámpá ja cahkkehehket váimmuineattet ipmillaš jodiheami agálaččat buolli spáidara. Dasgo fargga olmmošgotti guorahallit, Rohkadallojuvvoma bassi searvvis, dohkkehít dušše buhttáseamos buorrevuoda ja vigiheamos bassi- vuoda daguid.

35

O MUOLDDA BÁRDNI!

Viisásat leat dat guđet eai hálá ovdalgo sis lea guldaleaddji; ii juhkamušaddige geige cearkki ovdalgo son oaidná gean nu geas lea goiku, ja dat guhte ráhkista, ii čuorvvo váimmu čienjalvuodás ovdalgo son lea oaidnán moarsis čábbodaga. Gilvve danin viissisvuoda ja diedžu siepmanniid váimmu buhtes muldii ja govčča daid dassái go ipmillaš viissisvuoda hyasinttat ihtet váimmus, eaige modis ja láirrás.

36

Dávvala vuosttas gurgadasas lea merkejuvvon mui-tui ja čállojuvvon, ja Ipmila tabernáhkkela tempelii lea čihkkojuvvon:

O MU BÁLVALEADDJI!

Ale lonut agálaš váldegotti dasa mii jávká, alege bálkes almmálaš hearrávuoda máilmálaš hálo dihtii. Dát lea agálaččat bistí eallima eatnu mii lea golgan váibmoláđdása peanna gáldus; duođaid bures lea dain guđet juhket das! 37

O VUOINJNA BÁRDNI!

Dearpal cuovkkas iežat hehke ja loktan ráhkisuoda fenikslotti láhkai bassivuoda albmeassái. Biehttal iežat, ja go leat devdojuvvon váibmoláđisvuoda vuoinjnain, de váldde ássansadjinat almmálaš bas-sivuoda váldegotti. 38

O MUOLDDA MAŅISBOAHTTI!

Ale duđa vássi beaivvi álkivuhtii, alege hilggo agálaččat bistí vuoinjnastanbottu. Ale lonut agálaš hávkivuoda gilvvagárddi nohkavaš máilmomi duš-šálašvuhtii. Lávke giddagasastat allagasa hearvás eatnamiidda ja girdde jámolaš hehkestat Báikkihis paradiisii. 39

O MU BÁLVALEADDJI!

Luvve iežat dán máilmci čatnosiin ja luoitte sielu luovus dan giddagasas, mii lea dus. Ane ávkki dilálašvuodas, dasgo dat ii boađe šat goassige du ovdii.

40

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Jos don oainnášit jápmemeahttun hearrávuoda, de don geahččalivččet buot vugiiguin beassat eret dán nohkavaš máilmvis. Muhto jos mun čiegan juoidá dus ja almmustahtán juoga nuppi, de dat lea čiegos ášsi man ii sáhte áddet eará go dat gean váibmu lea buhtis.

41

O MU BÁLVALEADDJI!

Buhtis iežat váimmu bahávuodas, ja gádašvuodas luovusin lávke bassivuoda ipmillaš ovdašilljui.

42

MU USTIBAT!

Vázzet Ustiba miellabuori bálgáid alde ja diehttet ahte su miellabuorri lea daid miellabuoris, geaid son lea sivdnidan. Dát máksá ii giige galgga lávket ustibis vissui almmá ahte dat lea ustiba miela mielde, iige galgga luoitit giedaidis su ártnaid ala iige bidjat iežas dáhtu ustibis dáhtu ovddabeallái, iige mange láhkai ohcat ávkki sus. Guorahallet dán, dii geain lea diehtu.

43

O VÁLDESTUOLU SEARVVÁLAŠ!

Ale gula bahá alege oainne bahá, ale vuolit iežat alege šuohke ja čiero. Ale hála bahá amat gullat go dat hállojuvvo dus, alege stuorástala earáid vigiid amaset iežat vigit boahtit oidnosii stuorisin; ale doaivvo geange vuolideami amas iežat vuolideapmi boahtit oidnosii. Eale dasto eallimat beivviid, mat leat oaneheappot go čalbmeravkalanbodda, miella duolvvaiddhaga, váibmu duolvvaheapmin, jurdagat buhtisin ja siskkimuš basuhuvvon, vai don luomusin ja duhtavažžan sahtát guođđit duššálaš rupmaša ja vuolgit ovddolaš paradiisii ja eallit nohkameahttun váldegottis agálaččat.

44

VUOI, VUOI, DAID GUDET RÁHKISTIT MÁILMMÁLAŠ
HÁLUID!

Čuovgga fárttain lehpet dii doapman Eahcálačča meattá ja gidden váimmuideattet sáhtánlaš juonaide. Dii gopmirdehpet iežadet duššalaš jurdagiid ovddas ja gohčodehpet dan duohtavuohtan. Dii jorgalehpet čalmmiideattet bastilis seahčagasa guvlui ja gohčodehpet dan lieðdin. Dii ehpét leat vuognjan buhtes vuoinjjanasa, iige luovvaneami jiella leat bosodan din váimmuid niittuin. Dii lehpet bálkestan biekka fárrui Eahcálačča rávvagiid ja lehpet ollásit sihkkon daid váimmuideattet dávvalis; dego dán eatnama fuoðđut dii johtalehpet birrat birra hálo ja himu guohtoneatnamiin.

45

O VIELJAT BÁLGÁ ALDE!

Manin lehpet dii guoðdán Eahcálačča namatkeahttá, ja bisohallan guhkkin su bassi searvvis? Čábbodaga siskkimuš lea vearditmeahttun ássansajis hearvás-vuoða váldestuolus – ja dii coggabehtet iežadet duššalaš riidduide. Bassivuoða njálsgga hájat devdet áimmu ja valljáivuoða vuoinjjanas leavvá birrasii; goittotge lehpet dii sakka morrašis ja lehpet báhcán das váili. Vuoi din badjelii ja vuoi daid badjelii guđet vázzet bálgáideattet alde ja čuvvot din lávkkiid luottaid!

46

O HÁLO MÁNÁT!

Nuola eret duššálašvuoda biktasa ja allamielalaš-
vuoda gávtti.

47

*Basimus gurgadasaid goalmmát gurgadasas, mii
lea čállojuvvon ja merkejuvvon Rubiidnarukses
Dávalii oaidnemeahttun peannain, almmustuvvá:*

O VIELJAT!

Lehket gierdavaččat guhtet guoibmáseattet, alletge
giddašuva vuollegis áššiide. Allet čevllohala gut-
niineattet, alletge heahpan vuolláneami dili. Mu
čábbodaga bokte! Mun lean sivdnidan muolddas
buot mii gávdno dán máilmis, ja muldii mun
máhcahan daid fas.

48

O MUOLDDA MÁNÁT!

Muital riggáide mo geafit vuovaidit ihkku amas
ávvirmeahttunvuohta doalvut sin gáđohusa bálgá
ala ja rivvet sis Riggodaga Muora. Addin ja valljái-
vuohta gullaba mu dovdomearkkaide; bures lea das
guhte činjaha iežas mu buriiguin.

49

O HIMU SISKKIMUŠ!

Sihkas mielastat buot himu ja oza duhtavašvuoda, dasgo dat guđet hipmošit, leat álelassii báhcán haga, ja duhtavaččat leat álo ráhkistuvvon ja rámiduvvon.

50

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Ale leat morrašis geafivuodas alege dorvvas maid-dái riggodahkii, dasgo geafivuoda čuovvu riggodat ja riggodaga geafivuohta. Goittotge dat ahte leat geafi buot áššiin, earet Ipmilis, lea imašlaš attáldat; ale uhcáš dan árvvu. Dasgo loahpas dat dakhá du rikkisin Ipmilis ja ná don boadát dovdat maid mearkkaša «Duohtavuodas dii lehpet geafit», ja bassi sánit «Ipmili gullá buot» galget dego duodalaš iđit badjánit šearradin ráhkisteaddji váimmu almmiravdii, ja giddašuvvat rikkisuoda váldestullui.

51

O ÁVVIRMEAHTTUNVUODA JA HIMU MÁNÁT!

Dii lehpet diktán mu vašálačča lávket mu vissui ja lehpet bálkestan olggos mu ustiba, dasgo dii lehpet rahpan váimmuideattet geasa nu earái go munne. Guldalehket Ustiba sániid ja jorgalehket su paradiissa guvlui. Máilmálaš ustibat iežaset buori ozadettiin orrot ráhkisteamen guhtet guoimmiset,

go fas duoðalaš Ustít lea ráhkistan ja ráhkista dás duohkoge din din iežadet dihtii; duoðaid son lea čáðahan lohkameahttun gillámušaid oahpistettiinis din rivttes bálgá ala. Allet leage oskkáldasmeahttumat dakkár Ustibii, muhto doabmet baicce su lusa. Dakkár lea duohtavuoda sáni ja oskkáldasvuoda sáni beaivváš, mii lea gorgnon buot namaid Hearrá peanna horisontta bajábeallái. Rahppet beljiideattet vai sáhttibehtet gullat Ipmila sáni, son guhte veahkeha headis ja birge ieš earaidhaga.

52

O DII GUÐET ČEVLOHALLABEHTET
NOHKAVAŠ RIGGODAGAIGUIN!

Diehttet duohtavuodas ahte riggodat lea fámolaš muvra ohcci ja su háló gaskkas, ja ráhkisteaddji ja ráhkkásačča gaskkas. Riggát, earet hárvásiid, eai juvssá mange láhkai su searvevuoda eaige sáhte lávket duhtavašvuoda ja vuolláneami gávpogii. Bures lea das guhte lea rikkis ja gean riggodagat eai hehtte beassamis agálaš váldegoddái, ja geas riggodagat eai rivve jávkameahttun hearrávuoda. Buot stuorimus nama bokte! Dakkár riggá čuovga galgá báitit almmi ássiide dego beaivváš, mii luoitá suotnjariiddis máilmui olbmuid ala.

53

O DII MÁILMMI RIGGÁT!

Gefiid din gaskkas lean mun guođdán din hálđui; várjalehket sin alletge jurddaš dušše iežadet buor-redili.

54

O HIMU BÁRDNI!

Buhtis iežat riggodaga duolvvas, ja dievaslaš ráfis lávke geafivuođa váldegoddái vai sáhtát luohpama gáldus juhkat agálaš eallima viinni.

55

O MU BÁRDNI!

Ipmilmeahttumiid searvi lasiha morraša, go fas servvoštallan rivttesmielalaččaiguin buhtista váimmu ruosttas. Divtte dan guhte ohcá oktavuođa Ipmiliin, beassat daid searvái geaid son ráhkista; ja dat guhte háliida gullat Hearrá sániid, divtte su gullat su válljejuvvomiid sániid.

56

O MUOLDDA BÁRDNI!

Morit! Ale vácce ipmilmeahttumiin fárrolaga alege oza su searvvi, dasgo dakkár servvoštallan jorgala váimmu čuovgga helveha dollaran.

57

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Háliidatgo don ohcat Bassi Vuoinjá árpmu ja beas-
sat oktavuhtii rivttesmielalaččain dasgo son lea
juhkan agálaš eallima cearkki jápmemeahttun
Juhkamušaddi giedas dego duodalaš idit buktá
eallima ja čuovgga jábmiid váimmuide.

58

O ÁVVIRMEAHTTUMAT!

Ale jurdaš ahte váimmuid suollemasuodat leat
čihkkojuvvon; lehket baicce vissásat ahte dat leat
čállojuvvon čielga bustávaiguin ja leat bures oid-
nosis bassi Searvevuodas.

59

O USTIBAT!

Duođaid mun cealkkán ahte buot maid dii lehpet
čiehkan váimmuidasadet, lea midjiide rabas ja
čuovgat dego beaivi; muhto dat ahte dat lea
čihkkojuvvon, boahtá min árpmus ja oiddus iige
iežadet ánssus.

60

O OLBMO MÁNNÁ!

Iežan váibmoláðisvuoda botnihis ábis lean mun luoitilan suoldnegoalkkanasa máilmomi álmogiid ala, muhto lean fuomášan ahte giige ii leat váldán dan vuostá; juohkehaš lea hilggodettiin ollisvuoda almmálaš viinni, duhtan eahpebuhtes viidnebodnosii, ja duhtavažžan nohkavaš juhkanlihttái lea eret bidjan nohkameahttun čábbodaga cearkki. Stukkis lea dat masa son lea duhtavaš.

61

O MUOLDDA BÁRDNI!

Ale jorgal čalmmiidat eret dan jápmemeahttun Eahcálačča vearditmeahttun viinnis, alege raba daid bahča, nohkavaš viidnebodnosii. Váldde ipmillaš Juhkamušaddi giedain jápmemeahttun eallima cearkki vai buot viissisvuolta gulašii dut-nje ja sáhtášit guldalit ovddolaš jiena mearrádusa oaidnemeahttun váldegottis. Čuorvot jitnosit, dii, geain leat vuollegis áigumušat! Manin lehpet dii jorggihan eret mu bassi ja jápmemeahttun viinni gulul goiki čázis.

62

O DII MÁILMMI ÁLBMOGAT!

Diehttet duođaid ahte vuordemeahttun lihkuhis-vuohta čuovvu din ja duskkálaš ránggáštus vuordá din. Allet jurddaš ahte dat maid dii lehpet dahkan, lea sihkastuvvon eret mu čalmmiin. Mu čábbodaga bokte! Buot din daguid lea mu peanna merken čielga bustávaiguin krysolihttadávvaliidda.

63

O MÁILMMI SOARDIT!

Geasset eret giedaideattet soardimis, dasgo mun lean vurdnon ahte mun in atte ándagassii geange vearrivuođa. Dát lea mu lihttu, man mun lean loahpalaččat čuollan bures várjaluvvon dávvalii ja man mun lean gokčan iežan hearvásvođa seaillain.

64

O STUIBMIDEADDJI OLBMOT!

Mu gierdevašvuohota lea roahkasmahttán din ja mu guhkesmielalašvuohota lea dahkan din ávvirmeahttumin, nu ahte dii lehpet oalguhan himu mášuhis soahteheastta váralaš bálgáide, mat dolvot gáđohussii. Lehpetgo dii atnán mu ávvirmeahttumin dahje diehtemeahttumin?

65

O DII GUDET FÁRREBEHTET EATNAMIS!

Allet duolvvit bostalemiin njuokčama, man mun
lean oaivvildan iežan nama máinnašeami várás.
Jos vuottahallabehtet iežadet oačči dollii, de muitet
feaillaideattet, alletge daid feaillaid geaid mun lean
sivdnidan, dasgo juohkehaš dovdá iežas buorebut go
earáid.

66

O MIELLAGOVVÁDUSA MÁNÁT!

Diehttet duođaid ahte dan botta go šerres iđit-
guovssu loktana agálaš bassivuoda almmiravdda
bajábeallái, de ija seavdnjatvuodas dahkkojuvvon
sáhtánlaš suollemasvuodat ja dagut biddjojuvvoyit
oidnosii ja lebbejuvvoyit máilmomi álmogiid ovдii.

67

O MUOLDDA ŠADDU!

Manin eai leat dát duolva giedat guoskkahan
vuosttasin iežat biktasa ja manin ozat don
oktavuoda muinna ja vikkat beassat mu bassi
váldegoddái váimmuin, man hálo ja hipmu leaba
duolvvidan? Guhkkin, guhkkin lehpet dii das maid
dii áibbašehpet.

68

O ÁTTÁNA MÁNÁT!

Bassi sánit ja buhtes ja buorit dagut badjánit almálaš hearvásvuoda allagassii. Vigget juohkeláhkai dasa ahte din dagut sáhttet buhtásmuvvat iešbuorrevuoda ja guoktilašvuoda duolvvas ja ohccet oiddu hearvásvuoda ovdašiljus; dasgo fargga olmmošgotti geahčcaleaddjit eai dohkket Rohkadallojuvvoma bassi searvvis eará go dievaslaš buorrevuoda ja vigiheamos buhtisvuoda daguid. Dát lea viissisvuoda ja ipmillaš čiegušvuoda beaivváš, mii lea báitán ipmillaš dáhtu almmiravdda bajá-bealde. Buressivdniduvvon leat dat guđet jorggihit dohko.

69

O MÁILMMÁLAŠVUOÐA BÁRDNI!

Hávski lea eallima váldegoddi, jos don beare beasašit dohko; hearvái lea agálašvuoda hearrávuhta, jos don goas nu beasat dán nohkavaš máilmomi nuppi beallái; njálggis lea bassi gievvodilli, jos don jugat ovddolaš cearkki almmálaš Bártni giedjas. Jos don beasašit dán dillái, de don beasašit eret duššamis ja jápmimis, duskkis ja suttus.

70

O MU USTIBAT!

Doallet mielasteattet dan lihtu, man dii lehpet dahkan muinna Parana Vári alde, Zamana bassi guovlluin. Mun lean válđán duodašteaddjin allagasa almmijoavkkuid ja agálašvuoda gávpoga ássiid, ja inge liikkáge dál gávnna ovttage, guhte livčii lean oskkáldas lihttui. Vissásit leaba čeavláivuohta ja stuibmás miella sihkastan lihtu eret váimmuin, nu ahte mearkage ii leat das báhcán oidnosii. Vaikko vel dihten dán, de mun vurden inge čurvon dan máilbmái.

71

O MU BÁLVALEADDJI!

Don leat dego bures buoššoduvvon miehkki, mii lea čihkkojuvvon iežas skurpmu seavdnjatvuhtii ja man árvvu ii dieđe rávdige, guhte lea dan dearpan. Danin boađe oidnosii iežat skurpmu siste vai du árvu šearrášii ja almmustuvašii oppa máilbmái.

72

O MU USTIT!

Don leat mu bassivuoda almmi beaivváš, ale divtte máilmomi duolvva sevnnjodahttit iežat šearratvuoda. Gaikkit guovdat ávvirmeahttunvuoda beaitaga vai sáhtát balvvaid duohken lávket šearradin oidnosii ja čiňahit buot áššiid eallima biktasiin.

73

O DUŠŠÁLAŠVUOÐA MÁNÁT!

Nohkavaš hearrávuhtii lehpet dii lonuhan mu jávkameahttun váldegotti ja lehpet čiñadan dán máilmimi mánggaivnnat biktasiidda ja dahkan dain alcceseattet čevllohallanfáttá. Mu čábbodaga bokte! Mun šattan čohkket buohkaid muoldda ovtaivdnásáš gokčasa vuollái ja sihkastit eret buot daid ollu ivnniid, earet sin guðet válljejit mu iežan ivnni ja ná buhtásmuvvet buot ivnniin.

74

O ÁVVIRMEAHTTUNVUOÐA MÁNÁT!

Allet giddašuva nohkavaš hearrávuhtii alletge illut das. Dii lehpet dego áddemeahttun cizáš, mii luohttevaččat vizarda oavssi alde dassái go loddebivdi Jápmin njeaidá dan eatnamii; ja civkkas, hápmi ja ivdni leat jávkan, guodekeahttá mearkkage. Danin váldet vára, dii himu šlávat!

75

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Olbmot lea álelassii oahpistuvvon sániiguin, muhto dál sii oahpistuvvojít daguid bokte. Juohkehaš galgá čájehit daguid mat leat buhttásat ja basit, dasgo sánit leat buohkaid opmodat go fas dákkár dagut gullet dušše daidda geaid mii ráhkistat. Geahččalehket danin juohkeláhkai leat ovdamearkan daguideattetguin. Ná mii rávvvet din dán bassi ja čuovgi dávvalis.

76

O VUOIGGALAŠVUOÐA BÁRDNI!

Ihkku jápmemeahttun Sivdnádusa čábbodat manai oaskkáldasvuoda smaragdaruoná alážis Sadrat’ul-Muntahái ja čierui nu bahččagit ahte allagasa almmijoavku ja almmálaš váldegotti ássit vuovaidedje su morraša dihtii. Danin jerrojuvvui, manin dát vuovaideapmi ja čierrun? Son vástidii Nugo lei mearriduvvon, de vurden mun rabas mielain oskkáldasvuoda vári alde, muhto mun in dovdan oskkáldasvuoda njálgga hája dain guđet áasset eatnama alde. Dasto mu gohčo máhccat ruovttoluotta ja geahča; mun oidnen ahte bassivuoda muhtin duvvát sakka gillájedje eatnanlaš beatnagiid gaccaid gaskkas. Dasto almmi buhtes Nieida bodii beaittaliinnihaga, šearradin ovddolaš ássansajistis ja jearai sin namaid – ja buohkaid, earet ovttä, namma míainnašuvvui. Go vuot gohčcojuvvui, de daddjojuvvui dušše nama vuosttas bustávva. Dan maŋŋá almmálaš lanjaid ássit doapmaledje olggos hearvásvuoda ássansajiineaset. Ja dan seammás go nubbi bustávva míainnašuvvui, de bálkestedje sii buohkat iežaset eatnamii. Dalle jietna gullui siskkimuš bassi báikkis «Dán rádjái, iige veháge guhkkelabbui.» Duoðaid mii leat duoðasteaddjin das, maid sii leat bargan ja leat dál bargamin.

77

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Juga ipmillaš čieguusuodja golgi čázi su njuokčamis guhte lea váibmoláđis, ja oainne viissisvuodja beaivváža rabas šearratvuodja mii boahtá ipmillaš sániid iđitguksos. Gilvve mu ipmillaš viissisvuodja siepmanniid váimmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuodja čáziin vai dieđu ja viissisvuodja hyasinttat idášedje dearvvasin ja ruonán váimmu bassi gávpogis.

78

O HÁLO BÁRDNI!

Man guhká háliidat don girddašit háló váldegottiin? Soajáid lean mun skenken dutnje vai sáhtát girdit ovddolaš bassivuodja váldegoddái, itge sáhtánlaš miellagovvádusa guovlluide. Čohkuma lean maiddái addán dutnje vai sáhtát čohkut mu spirtačáhppes smarvevuovttaid, in danin ahte gaikkodat mu čeabeha varrii.

79

O MU BÁLVALEADDJIT!

Dii lehpet mu gilvtagárddi muorat; dii galgabehtet addit heahkka šattuid vai dat livčče ávkin sihke alcceseattet ja earáide. Danin juohkehaš galgá váldit oasi bargguide ja doaimmaide, dasgo doppe gávdno rikkisuodda suollemasvuohtha, o dii olbmot guđet áddebehtet! Dasgo bohtosat leat gaskaomiid duohken, ja Ipmila árbmu galgá leat didjiide ollásit doarvái. Muorat mat eai atte šattuid, leat leamaš ja galget álelassii leat dubmejuvvon dollii.

80

O MU BÁLVALEADDJI!

Vuolimusat buot olbmuin leat dat, guđet eai atte šattu eatnama alde. Dakkár olbmot lohkkojuvvojít duođaid jábmiid jokvui; jábmit leat juoba buorebut Ipmila čalmmiin go duot duššálaš ja árvvuhis sielut.

81

O MU BÁLVALEADDJI!

Buoremusat buot olbmuin leat dat, guđet dinejit láibbiset bargguineaset ja geavahit áigáiboahpuset iežaset ja lagamuččaideaset buorrin Ipmila, buot máilmciid Hearrá, ráhkisuodda várás.

82

Ovddolaš ja imašlaš Moarsi, guhte ovdal lei
čihkkojuvvon sániid gokčasa duohkái, lea Ipmila
árpmus ja Su ipmillaš oiddus boahtán oidnosii dego
šerres čuovga dan Ráhkistuvvon olbmo čábbodagas.
Mun lean duoðašteaddjin, o ustibat, ahte oиду
lea ollašuvvan, duoðašteapmi loahpahuvvon,
duoðaštus čielggas ja bures oidnosity. Diktet dál
boahtit buohkaid čalmmiid ovdii maid rahčamušat,
maid dii bargabehtet luovvaneami bálgá alde,
almmustahttet. Ná lea almmálaš oиду ollásit
addojuvvon didjiide ja daidda, guđet leat almmis
ja eatnama alde. Buot rámiidus gullá Ipmili, buot
máilmimiid Hearrái.